

Stål.

Tidning från Stena Stål

3.2016

MILJÖ SOM KONKURRENSMEDEL

400 NYANSER AV BRUNT – EN HIT

VÄSTERÅS RUSTAR FRAMÅT

TRIMMAR FRANSK KÄRNKRAFT

HET MARKNAD FÖR KYLA

Så blev Systemair en global
spelare på luft och ventilation

HÅLLBARHET – PÅ ALLA PLAN

Stål är ett hållbart material ur flera aspekter, det är starkt, tåligt och 100 procent återvinningsbart. För att vi ska kunna fortsätta handla med stål i generationer framåt krävs det att vi i stålbranschen fokuserar på att arbeta varaktigt ur såväl miljömässiga och sociala som ekonomiska perspektiv.

Stålindustrin släpper ut mycket koldioxid från fossila källor, vi i branschen måste förbereda oss inför framtiden och lägga om kursen mot hållbara affärer.

De europeiska verken investerar stort i att hitta renare framställningsmetoder, det är en spännande utveckling, som vi följer noga.

Vi på Stena Stål säljer med glädje renare stål, för hållbarhet är en del av vår affär. Vi är glada över att ha möjlighet att samarbeta med stålverk som arbetar för att minska sina utsläpp. Det är precis sådana initiativ som vår bransch behöver!

Den globala uppvärmningen är en del av FN:s 17 hållbarhetsmål. Jämställdhet, mångfald och transparens är andra viktiga områden som vi arbetar med för att fortsätta utvecklas som en hållbar arbetsgivare och leverantör.

Säkerhet är ytterligare en aspekt som är viktig ur ett hållbarhetsperspektiv. För ett antal år sedan bestämde vi oss därför för en nollvision, ett Stena Stål utan olyckor. Vi ska inte ha några arbetsplatsolyckor, alla olyckor går att undvika.

Som medarbetare ska du inte känna någon oro över risken att inte komma hem oskadd från jobbet - då är inte arbetsmiljön hållbar.

Resan mot en olycksfri arbetsplats började med att vi tog till oss budskapet

teoretiskt och logiskt, det gick förhållandevis snabbt att ta till sig i tanke. Vi förstod vikten av säkerhetsarbetet. Men arbetet med att omsätta tanke till handling och ta till sig budskapet fullt ut i hjärtat har varit en mer tidskrävande process. Detta kräver att vi ändrar våra beteenden och attityder kring säkerhet.

Nyckeln till att lyckas fullt ut med vår nollvision ligger i att alla våra medarbetare tar säkerhetsarbetet hela vägen och inser hur stor möjlighet vi har att påverka vår arbetsmiljö om vi omsätter tanke till inställning och handling.

I det här numret av Stål har vi bland annat gjort ett nedslag hos Systemair i Skinnskatteberg som med en egen innovation tagit sig från Västmanland långt ut i världen, läs mer på sidan 8.

Vi har också besökt Holmbo Production, ett annat företag som började i liten skala – två kompisar som i slutet av 70-talet monterade upp några maskiner i en lada och började tillverka ljusstakar på fritiden. I dag har företaget 30 anställda, jobbar med högsta noggrannhet och levererar till både vind- och kärnkraftsindustrin.

Och så har vår reporter intervjuat deckarduon Roslund och Hellström – om litteratur, socialrealism ... och stål.

Trevlig läsning!
Henrik Forsmark,
VD, Stena Stål

Stål.

En tidning om stål som ges ut av Stena Stål.

Postadress:
Box 4088,
400 40 Göteborg

Besöksadress:
Fiskhamngatan 8,
414 58 Göteborg
Telefon: 010-445 00 00

HENRIK FORSMARK
Ansvarig utgivare

HANS SVENSSON
Redaktör

Vi gillar tips och synpunkter på tidningen. Hör gärna av dig till oss på adress redaktionen@stenastal.se

Besök oss på webben:
www.stenastal.se
www.stenastal.no

Produktion:
Newsroom, Göteborg
www.newsroom.se

LEIF SIMONSSON
Projektledare, Newsroom

TOMMY APELQVIST
Grafisk form, Newsroom

Framsidesbilden:
Johan Söderström på Systemair.
Foto: Jeanette Larsson

Tryck: Göteborgstryckeriet

STENA STÅL
En del av din styrka

STÅL # 3.2016

Tuff konkurrens tvingar svensk stålindustri vässa miljömålen

Stålindustrins största miljöfråga är koldioxidutsläpp från masugnar som använder kol när malmens järnoxid ska reduceras till järn.

Men det finns en hög ambition i hela branschen att på sikt endast leverera samhällnyttiga produkter.

AV MATS EKENDAHL

Masugnstekniken har trimmats genom åren och är energieffektiv, så där finns inte mycket mer att hämta. Men ett stort industriellt projekt som SSAB, LKAB och Vattenfall driver ihop kan innebära en helt ny miljövänlig lösning.

– Satsningen går ut på forska fram om väte kan ersätta kol som reduktionsmedel. Det är ett långsiktigt projekt som kanske tar 20 år, säger Helén

Axelsson, energi- och miljödirektör på branschorganisationen Jernkontoret.

När branschen talar om hållbarhet är det ur både sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekter.

– Vi behöver arbeta med alla tre delarna för att den svenska stålindustrin ska finnas kvar och vara lönsam i framtiden. Det är så vi kan bidra till att FN:s 17 hållbarhetsmål enligt Agenda 2030 kan uppnås, säger Helén Axelsson.

De svenska stålföretagen är väldigt

Helén Axelsson, energi- och miljödirektör på Jernkontoret.

specialiserade och gör högkvalitativa produkter. Ändå är marknadssituationen otroligt tuff.

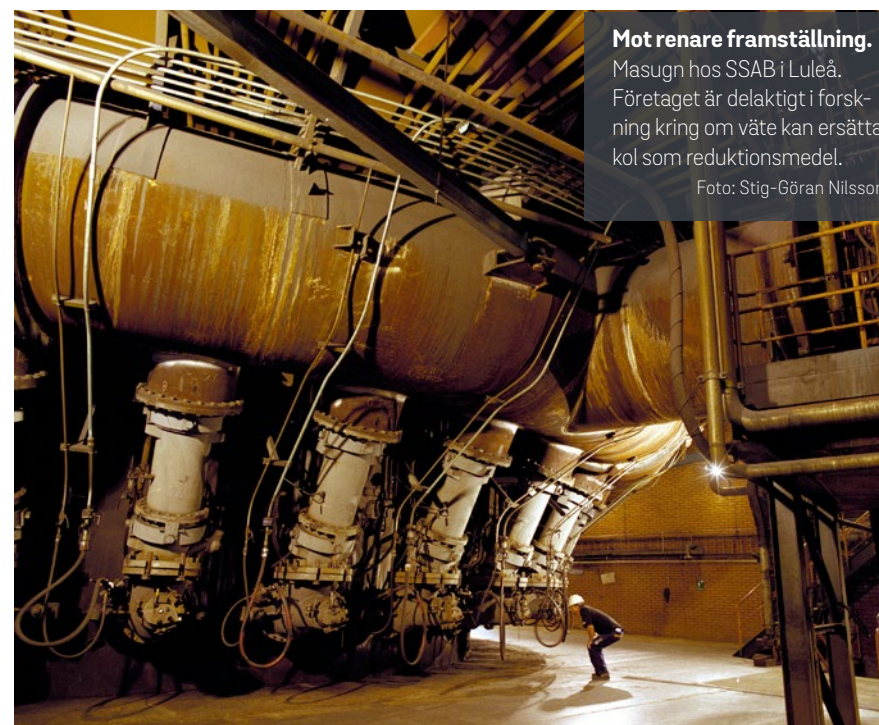
– Hälften av världens stål produceras i Kina och deras stora kapacitet innebär global överproduktion. De lär sig också att göra mer högkvalitativt stål och utvecklar sina processer.

Konkurrensen ökar därmed. Helén Axelsson säger att de svenska bolagen är medvetna om det, och att man fortsatt måste ligga i framkant för att överleva och vara lönsamma.

– Miljö- och klimatpåverkan är förstås viktiga frågor. Vägen att gå är att vara så resurs- och energieffektiva som möjligt, och minska CO²-utsläppen, säger hon.

Hälsa, säkerhet och kompetensutveckling – så att det finns rätt folk att anställa – får inte heller glömmas bort.

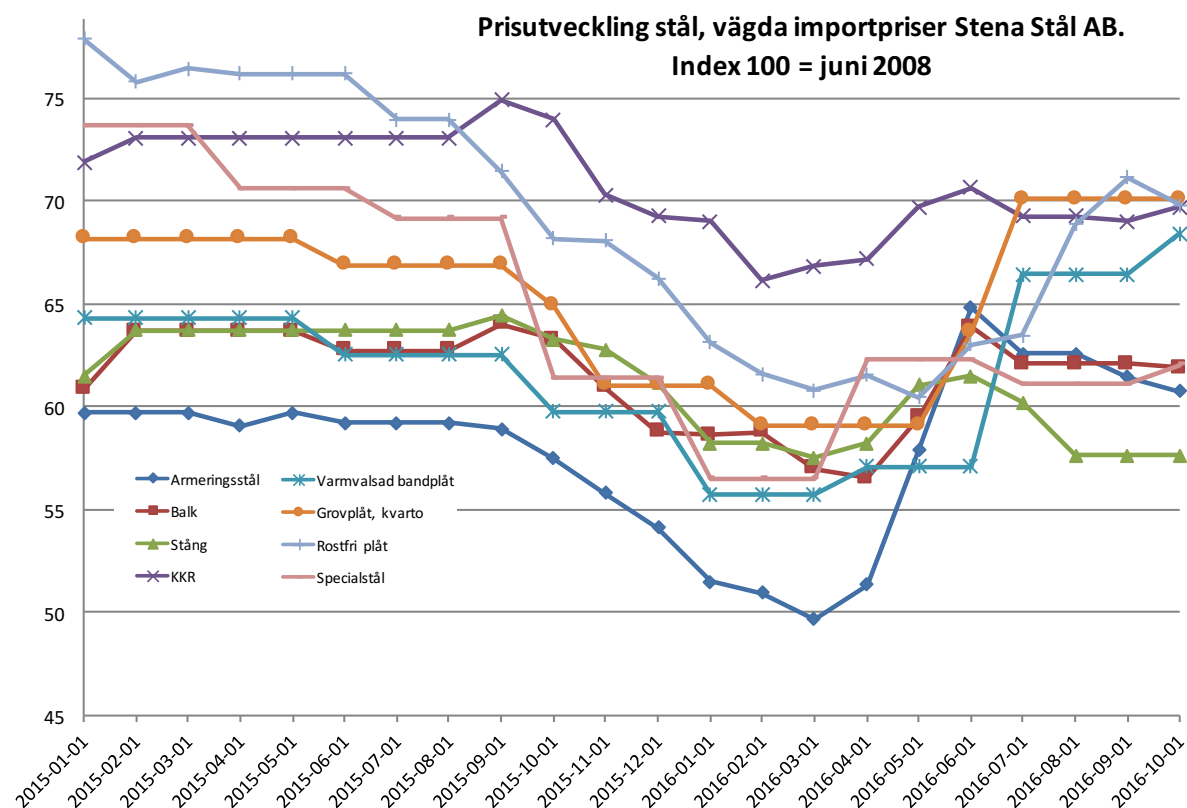
– Det krävs också uthållig lönsamhet för att kunna investera i process- och produktutveckling, säger Helén Axelsson.

Mot renare framställning.

Masugn hos SSAB i Luleå. Företaget är delaktigt i forskning kring om väte kan ersätta kol som reduktionsmedel.

Foto: Stig-Göran Nilsson

ANALYS IMPORTTULLAR STYR PRISERNA

HANS SVENSSON

MARKNADS- OCH INKÖPSCHIEF, STENA STÅL

I våras steg stålpriserna snabbt och återhämtade sig till den nivå som de var på ett år tidigare. Vad många upplevt som dramatiska höjningar är egentligen en återgång till en nivå som ur ett femårsperspektiv är relativt låg. Huvudorsaken till det låga priset är det stora kapacitets- och produktionsöverutbud som finns i världen. Detta accepteras inte längre av

många länder som för att skydda egen stålindustri infört importtullar mot vad de anser vara en orättvis lågprisimport.

USA var föregångare men nu har även Europa reagerat, vilket i alla fall kortsiktigt får en stark påverkan på priserna.

Tullarna är än så länge fokuserade på plåtprodukter då de står för en betydande andel av stålimporten till Europa. Det har lett till att stålverken i Europa har fått bättre beläggning och längre leveranstider. Även malmpriserna har återhämtat sig.

Sammantaget har priserna gått upp, vilket de även gjort för fjärde kvartalet. Rör som i de flesta fall är en plåtbaserad produkt följer med prisutvecklingen. För långa produkter

– armering, balk och stång – finns inga importtullar. Efter vårens höjningar har priserna planat ut och vi ser nu också mindre prissänkningar. En försvagad svensk krona gör dock att vi inte ser så mycket av förändringen på den svenska marknaden. Specialstål har haft en stabil nivå en längre tid och påverkats mindre av tillfälliga förändringar.

Priset på rostfritt stål har återhämtat sig i takt med att priset på nickel har stigit.

Min bedömning är att vi fram till årets slut ser en tämligen stabil prisbild. Vi har god efterfrågan på stål i Sverige, bättre än vår nära omgivning. Kronan är svag vilket är tråkigt när man skall åka på semester, men bra för vår exportindustri som är viktig för tillväxten i landet.

Importtullarna på plåt kommer att hjälpa till att hålla upp priset under överskådlig tid vilket ger en stabilitet. För de långa produkterna är bilden mer oklar men jag förväntar mig inte några större förändringar.

Foto: osidesign.com

Foto: Robin Hayes

ROSTEN REGERAR

STORSÄLJARE Tredubblad försäljning sedan i våras och ingen avmattning i sikte. Det handlar om trendplåten COR-TEN.

– Den är superhet, konstaterar Stena Ståls produktchef **Marcus Vungi**.

Många, inte minst arkitekter och designers, uppskattar den rosttröga och underhållsfria plåtens speciella egenskap: Det föränderliga och levande rostskiktet som både skyddar materia-

let och ger dess varma rödaktiga yta. Tidigare var det en beställningsvara som togs hem från externa lagerhållare. Numera lagerhåller Stena Stål själva COR-TEN i 3–10 mm.

– Ja, det har blivit så populärt att det är ett måste. På köpet kan vi nu leverera det snabbare och i större volymer, säger Marcus Vungi.

Det är legeringen med koppar, krom, nickel och fosfor som ger stålet dess speciella utseende, när det reagerar med fukt och syre.

– I öknen skulle COR-TEN inte få något rostskikt. Det krävs ett klimat

400 NYANSER AV BRUNT.

COR-TEN-plåt är hett. Ovan en köksö från **Minacciolo**, längst till vänster en blomsterlåda från **Osi Design** och här intill Nordens första bostadshus i COR-TEN-plåt i Midsommarkransen i Stockholm. Husen har ritats av **Brunnberg & Forshed Arkitektkontor** och nominerades till Årets Stockholmsbyggnad 2014.

med omväxlande fukt och torka för att starta processen, säger **Stefan Skans**, teknisk kundserviceingenjör på SSAB, som är Europas enda tillverkare och leverantör av COR-TEN.

Ytskiktet förhindrar ytterligare korrosion och är självläkande. Däremot är färgtonen föränderlig och mörknar med tiden.

Nåt annat att tänka på?

– Rosten "blöder" de första åren, vilket kan ge fläckar om det rinner ner på omgivande ytor. Men det avtar successivt och när det är klart har du en beständig yta som inte färgar av sig, säger Stefan Skans.

TOMMY APELQVIST

"VI HAR KUL TILLSAMMANS"

Han kom in som chef i februari. Men Joakim Holmström är inget nytt ansikte för kunderna i Västerås.

– Nej, jag började här på lagret nästan direkt efter skolan, säger han.

AV THOMAS DRAKENFORS

Han har sitt kontor på Skeppsgatan i Västerås. Ett typiskt industriområde, Stena Stål är granne med stadens värmekraftverk. Bortsett från några kortare påhugg har Joakim Holmström jobbat här sedan han slutade på gymnasiet naturvetenskapliga program för tio år sedan.

– Jag hade tänkt att vidareutbilda mig, men jag visste inte till vad.

Så fick jag han jobb på Stena Ståls lager, och hade därmed tagit ett steg som oväntat – i alla fall till en början – utvecklades till en karriär. Efter ett tag fick han testa på att jobba som innesäljare.

Det gick bra och han fick så småningom förtroendet att börja som utsäljare med kundansvar.

I början av året, när tidigare filialchefen Thomas Larsson blev befordrad

"...och jag tror att kunderna märker det"

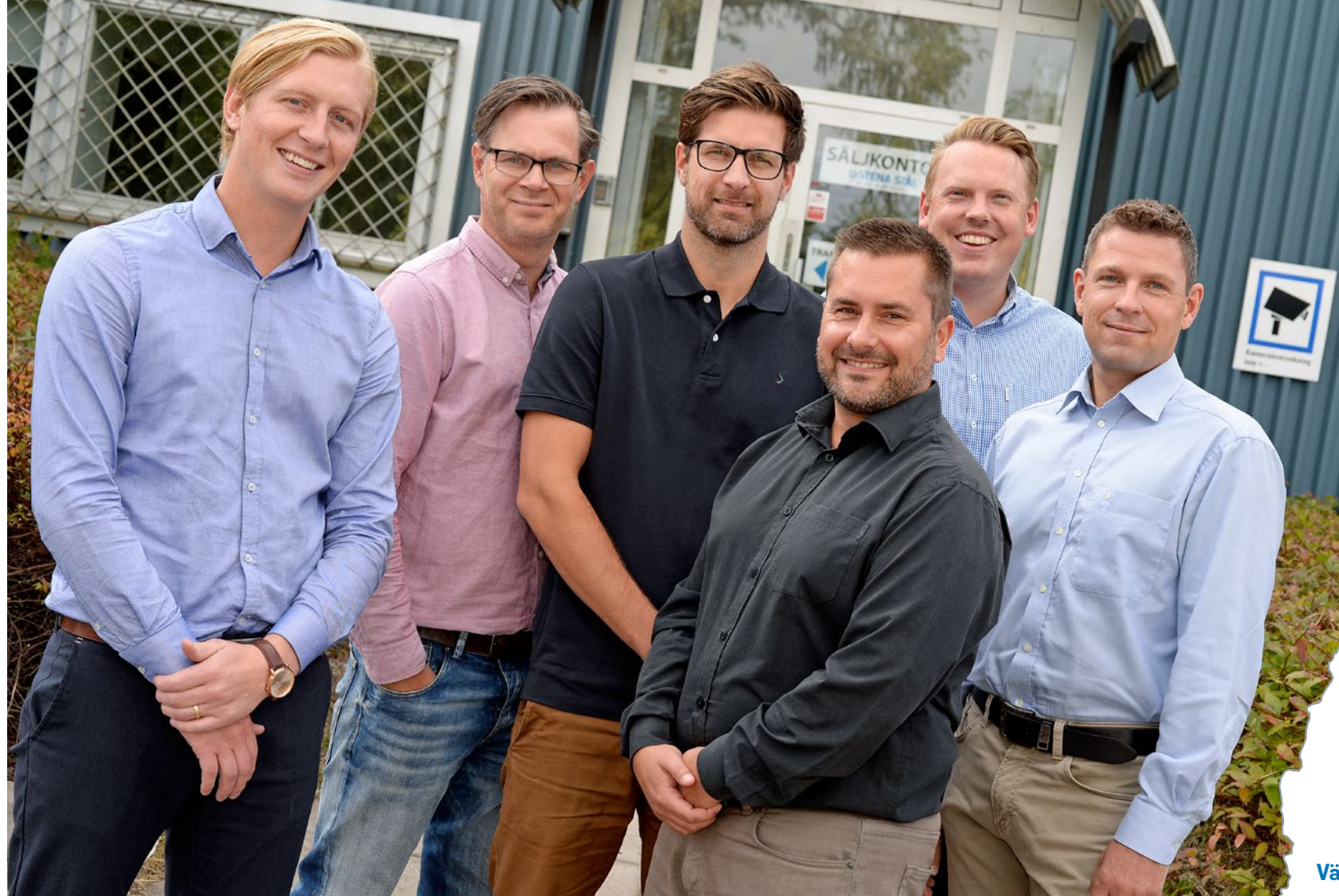
till försäljningschef för hela Stena Stål, kom nästa steg då Joakim tillträdde filialchefstjänsten.

Några förändringar när han blev chef? Inte kopplat till person, men företaget genomgår en stor förändring där vi jobbar hårt med säljutveckling och ökad samverkan mellan olika delar i bolaget för att möta kunden på ett ännu bättre sätt. För att lyckas med detta är utvecklingen av vårt ledarskap mycket viktigt. Vi säljer bra och det kommer vi att bli ännu bättre på.

För att ersätta sig själv som säljare och fylla en vakans så har två nya säljare anställts så nu är laget komplett.

– Vi har kul tillsammans, jag tror att kunderna märker det.

Gemenskapen sträcker sig utanför kontoret. Västeråsarna på Stena Stål gör saker ihop då och då efter jobbet. Åker iväg och spelar golf tillsammans eller hittar på något annat roligt.

Hela filialen. Här är hela gänget som jobbar på Stena Ståls filial i Västerås: Joakim Holmström, Peter Stenström, Daniel Höglund, Magnus Jörtsjö, Patrik Beijbom och Erik Johansson.

Foto: Jeanette Larsson

När våra kunder får in ett projekt ska oftast något byggas redan de närmaste månaderna. Då gäller det att vara på tårna och snabbt och säkert leverera

Och förutsättningar finns för att de ska kunna jobba ihop under många år framåt, i alla fall om man bara tittar på åldersstrukturen. Det är en förhållandevis ung stab där de äldsta är runt 45.

Unga och fräscha?

– Ja, hyfsat, ha, ha.

Filialen har sitt kontor i samma fastighet som Stena Ståls stora, automatiserade huvudlager i Västerås. Från lagrets hyllor är det mest handelsstål som lyfts ner när Joakim och hans kolleger gjort ett avslut. Att

jobba med handelsstål innebär enligt Joakim att du måste vara snabbfotad.

– Våra kunder vet oftast inte exakt vad de ska göra ett år framåt. När de får in ett projekt ska oftast något byggas redan de närmaste månaderna. Då gäller det att vara på tårna och snabbt och säkert leverera vad de behöver för att kunna sätta igång projektet.

Som filialchef ... saknar du inte kundbesöken?

– Jo, men jag försöker hänga med ut till kunderna så ofta det går.

Vad är det du gillar med stål?

– Om du menar produkten så är det spännande att den kan vara så skiftande. Kvaliteter och längder ... variationen är oändlig. Men det mest intressanta är den affärsmässiga biten, hur vi sköter våra kunder.

Finns det någon baksida?

– Ja, svänger marknaden kan prispresen öka och affärsläget bli besvärligt. Fast det finns även fördelar med det en sådan situation. Bli det tuffare måste vi skärpa oss och då blir vi skickligare.

Kalla affärer växer i världen

Systemair tror på fler goda år för ventilationsbranschen

Hur företag kommer igång låter ofta som en saga. Någon får en snilleblix, börjar jobba ensam eller med några kompisar och bygger upp något som slutar som ett imperium. Som Apple och Facebook.

Och som Systemair i Skinnskatteberg.

AV THOMAS DRAKENFORS

Allt startade i början av 70-talet. Gerald Engström, i dag styrelseordförande, och hans kompanjoner fick en ide om ventilationsfläktar i raka kanaler.

– Förr blåste fläktarna ut luften åt sidan så man fick styra om luften med böjar för att få den att fortsätta framåt i kanalsystemen, säger Johan Söderström, inköpschef på Systemair.

Funkade? Jo, men det var lite ineffektivt och kostsamt. ”Borde gå att göra på ett bättre sätt”, tänkte de. Som fläktsystemen i dåtidens datorer.

– Datorerna var ju stora som gymnastikhallar på 70-talet och krävde en del kylning

och de hade en smart lösning, säger Johan.

Den nystartade firman tänkte att det kanske skulle funka även för bostadsventilation och gjorde en egen innovation.

– Det blev en bra grej.

Firman började växa, sakta men säkert. I mitten av 90-talet hade de blivit riktigt stora, i alla fall med Skinnskattebergsmått mätt. Då började Systemair satsa på att expandera genom förvärv i en takt av en eller ett par anläggningar per år. Bakgrunden var bland annat att de ville bredda sitt sortiment med produkter inom samma fält.

– I dag har vi 25 produktionsanläggningar i Europa, Asien, Nord- och Syd-

Luftiga system. Systemair i Skinnskatteberg är experter på ventilationsutrustningar.

– Från början var vi ett litet företag med en bra innovation som vi försökte slå oss in på marknaden med. I dag har vi ett tiotal produktområden och finns i hela världen, säger Johan Söderström, inköpschef i Skinnskatteberg samt ansvarig för delar av koncernens globala inköp. Montören heter Dejan Nikolic.

Foto: Ulf Palm

SYSTEMAIR

Företaget grundades 1974 i Skinnskatteberg där huvudkontoret fortfarande finns och har i dag närmare 5 000 anställda samt en omsättning på 6,1 miljarder kronor. Systemairs produktområden är fläktar, bostadsventilation, luft-återvinningsaggregat, swimmingpoolventilation, luftkonditionering, luftridåer, värmefläckar, från- och tilluftsdon, brandfläckar, carparkventilation, tunnelventilation och datacenterkyla.

JOHAN SÖDERSTRÖM

Ålder: 42 år.
Yrke: Strategisk inköpschef.
Bor: Skinnskatteberg.
Familj: Fru och tre barn.
Intressen: Sport, golf och innebandy.
Håller på: Brynäs ligger mig varmt om hjärtat.
Läser: Affärstidningar, och om träning och hälsa.
Kör: Volvo V70.

Foto: Ulf Palm

Uppfinningen. – Det var med en sådan här allt startade 1974, säger Johan Söderström, strategisk inköpschef på Systemair. I handen håller han den senaste versionen av den runda kanalfläkten..

» Amerika. Vi har även ett stort antal säljkontor och viss montering i Afrika. Sammanlagt är det 65 bolag, säger Johan.

Personalen har växt från några personer till närmare 5 000 och dagens produktsortimentet innehåller det mesta som har med fläktar och ventilation att göra. Allt från till- och frånluftsdon till system för swimmingpooler och stora

värme- och kylanläggningar för gigantiska huskomplex.

Framtiden talar för ventilationsbranschen.

– I Europa står byggnader för ungefär 40 procent av den totala energiförbrukningen, och en stor del av det är uppvärmning. Med värmeåtervinningsaggregat kan du återvinna en stor del av energin. Där ligger vi på Systemair långt framme. Vi satsar hårt på egen utveckling.

– Dessutom tillbringar människor i snitt 90 procent av sin tid inomhus så inomhusklimat med ren luft är viktigt.

Några hot med framtida konjunktursvängningar? Inte direkt, enligt Johan. Visst trivs Systemair bättre när hjulen rullar, men ventilationsprodukter säljs hyfsat stabilt i hög- som lågkonjunktur.

– Största hotet mot oss själva är konkurrensen som växer, det gäller att hela tiden utvecklas och vara på hugget. Annars är det lätt hänt att du blir passerad.

Materialåtgången handlar framförallt om tunn- och bandplåt. Bara i Skinnskatteberg köper de in 4 500 ton per år. Globalt sett rör det sig om runt 35 000 ton.

Hårda material, och en bransch som kanske inte direkt präglas av glamour.

Vad är tjusningen?

– Det är roligt att arbeta på ett bolag som växer.

Och tekniken går hela tiden framåt?

– Ja, den ena dagen är inte den andra lik, vi har alltid nya projekt, alltid någonting på gång.

”
Människor tillbringar i snitt 90 procent av sin tid inomhus så inomhusklimat med ren luft är viktigt

GRUNDADES REDAN 1883

Sjölin's Smide levererar speciallösningar samt stålstommar till byggindustrin. Företaget grundades 1883 i Hudiksvall och hjälpte bland annat till när Sundsvall skulle byggas upp efter den stora branden 1888. Företaget har i dag 80 anställda. Omsättningen ligger på cirka 115 miljoner.

Foto: Niklas Larsson

Lossning. Nationalmuseums nya takkupoler anländer till huvudstaden med pråm. – Kupolerna är bara en liten del av jobben vi gör åt Nationalmuseum, vi har varit där i två år nu, säger Pär Skoglund, delägare och projektledare på Sjölin's Smide.

Ett skepp kommer lastat ...

Det har gått några år sedan Nationalmuseum i Stockholm öppnade på sin nuvarande plats på Blasieholmen. 150 år för att vara exakt, och nu har den gamla byggnaden fått nya ljusgårdar utförda av Sjölin's Smide i Hudiksvall.

AV THOMAS DRAKENFORS

– Det var inte direkt ett dussinjobb, säger Pelle Sundqvist, säljare på Stena Stål i Timrå.

Pelle har hållit i leveranser av ämnesrör och sömlösa stålrör till bygget av kupolerna på taket.

De två kvadratiska, lite toppiga stålkupolerna, fick levereras ner med pråm från hamnen i Hudiksvall efter att Sjölin's

Toppjobb för Sjölin's Smide då Nationalmuseum rustar taket för nästa 150 år

svetsat klart hemma i verkstaden. Rejåla grejer.

– Ja, båda konstruktionerna är på 18 gånger 18 meter, de väger runt 25 ton styck, säger Pelle, som själv åkte ner till Stockholm för att vara på plats när de lyftes av pråmarna och direkt upp på taket.

Efter det ska en samling glaspyramider placeras så att de sticker upp genom

konstruktionernas triangelmönster.

– Som en sjöborre, om du tänker.

Inget dussinjobb, säger du?

– Nej, det här var ett spännande uppdrag både för Sjölin's och mig. Något jag kommer att tänka på varje gång jag åker till Stockholm i fortsättningen.

Har du aldrig levererat till projekt i huvudstaden förr?

– Jo, men inget som syns utåt på samma sätt som det här. Jag ska nog passa på att gå in och titta på samlingarna också. Barock-konst? Ja, men det låter lite spännande.

Du kanske blir konstnörd på köpet?

– Ha, ha. Vem vet. Men jag är nog en alldeles för inbiten stålnerd för att det skulle kunna hända.

Se filmen där kupolerna lyfts på plats på sfv.se

Sju frågor:

... till **Stefan Karlsson**, platschef på Holmbo Production i Valdemarsvik.

Hur rullar hjulen hos er just nu?

– Vi har haft mycket att göra efter semesteren, det har varit mer än vanligt. Men det är vi glada för.

2015 fick ni en större order inom ett segment som är nytt för er?

– Egentligen är det en av våra kunder som fick ordern, vi är med som underleverantörer. Det handlar om kompletterande kylsystem till 24 kärnkraftverk i Frankrike.

Kompletterande kylsystem?

– En komplement de har börjat med efter händelserna i Fukushima i mars 2011, efter den stora jordbävningen. Kärnkraftverkets kylsystem slogs ut och det gick riktigt illa.

Låter som höga krav på noggrannhet på det jobbet?

– All dokumentation är utöver det vanliga. Men vi är vana vid det. Vi arbetar också med vindkraftsindustrin och även där är kraven mycket höga.

Har ni gjort några nyinvesteringar?

– Ja, vi har precis köpt en toppmodern svetsrobot, det är en jättetillgång.

Hur mycket stål omsätter ni per år?

– Cirka 150 ton. Det vi köper in mest är kiselstyrd plåt som har egenskapen att det går att bygga upp en bra tjocklek i varmgalvaniseringen.

Er kundfilosofi, hur ser den ut?

– Vi jobbar nära, kunderna har kontakt med allt från ledning till operatörer. De kan själva komma ner på golvet, se exakt vad som händer och ställa frågor och diskutera om de vill. Det ger en trygghet.

THOMAS DRAKENFORS

Våra kunder kan själva komma ner på golvet, se exakt vad som händer och ställa frågor och diskutera om de vill

Samarbete. Holmbos nya svetsrobot får lära sig hur den ska bete sig av operatören Tina Nilsson.

Foto: Jeanette Larsson

STEFAN KARLSSON

Ålder: 45 år.

Yrke: Platschef på Holmbo Production, utbildad bilmekaniker.

Bor: Valdemarsvik hela mitt liv.

Familj: Sambo och tre barn.

Intressen: Jakt och lite golf.

Läser: Kvällstidningar.

Håller på: IFK Norrköping och Brynäs.

Kör: Passat 2014.

► **Ordning och reda.** Bland företagets produkter finns bland annat såna här slangvindor som används av räddningstjänsten.

HOLMBO PRODUCTION

Företaget grundades 1977 av två kompisar som tillverkade ljusstakar och andra mässingsföremål. De höll till i en lada i byn Holmbo utanför Valdemarsvik och från början var det mest en bisyssla. I dag ägs företaget av entreprenören Mikael Byström som bland annat även äger Ymer Technology. Holmbo Production har cirka 30 anställda och omsätter runt 50 miljoner.

FRÅGAN:

Vad gör du för att bidra till en hållbar värld?

PER HENRIKSSON, Stena Stål

– Hemma källsorterar vi och skänker barnens urvuxna kläder och skor till välgörenhet. På jobbet deltar jag i att utveckla höghållfasta konstruktioner tillsammans med våra kunder. Hållbart för våra kunder och kunders kunder.

PER FAHLGREN, Ranaverken

– Privat källsorterar jag allt som det ges möjlighet till där jag bor. På jobbet är vi miljöcertifierade enligt ISO 14001, och vi använder mycket stål som byggnadsmaterial. Ur kretsloppsperspektiv är stål väldigt bra, i synnerhet höghållfasta stål.

REIDAR GIFSTAD, ArcelorMittal, Norge

– Som nordmann så har man et særskilt ansvar for å redusere forbruket av fossilt brensel, så privat jobber jeg med overgang til elbil, samt å bytte ut oljekjele med bergvarme. Jobbmessig synes jeg gjenbruk av balk i konstruksjoner virker interessant. Bra for miljøet og bra i konkurranse med betongløsninger.

"Stålet i en stilett är... elakt"

Deckarduon om nya boken – och om att bli knivhuggen

AV THOMAS DRAKENFORS

Roslund & Hellström har gjort sig kända för att leverera lysande underhållning, men med ett socialt patos i boten. Historierna handlar om saker som är viktiga att belysa, som dödsstraff, knarkhandel och prostitution. Enligt de själva vill de "ta läsaren i handen och vissa världar som vi vet mycket om, och som de flesta aldrig besöker".

– Men viktigast är en bra story, i kriminalromaner är underhållning och spänning alltid över-

ordnat, säger Anders Roslund.

Någon gemensam förebild?

Hm. Vapendragare i all ära, men Roslund och Hellström kan inte ens enas om vardagliga saker som bästa frukostfikat eller bästa musiken i bilen när de är ute på resor. Och när de flyger på promotionresor utomlands bokar de alltid platser så långt från varandra som möjligt, för att slippa nöta i onödan. Men efter lite resonemang kommer de ändå fram till svenska deckarmästarna Sjöwall & Wahlöö.

Vilken är deras bästa?

– De tio romanerna utgör tio kapitel i ett verk. Så det får bli allihop, säger Anders Roslund.

– Jag delar Anders åsikt, men vill ändå framhålla den vedervärdige mannen från Säffle, delvis för att jag är upp-vuxen i kvarteren i Vasastan där den utspelar sig.

Har ni något drömprojekt?

Anders: – För mig är det här drömmen, att kunna leva på skrivandet.

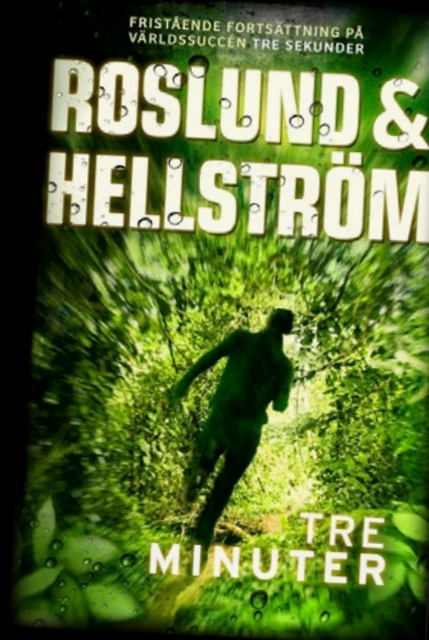
Börge: – Jag hade aldrig ens kunnat drömma om att bli författare. Nu har jag varit det i elva år. Det känns bra, riktigt bra.

Stål klarar max två procent kol innan det blir järnkarbid. Är det inte ungefär lika mycket humor som en hårdkokt deckare klarar?

Anders och Börge: – Vi kunde inte ha uttryckt det bättre själva!

Hård duo. Deckarförfattarna Anders Roslund och Börge Hellström är internationellt uppmärksammade. – Vi har legat på de flesta topplistor runt om i världen, inklusive new York Times best seller list. Så man kan väl både lite stolt och blygsamt säga att det går ganska bra, säger de.

Foto: Thomas Drakenfors

ANDERS ROSLUND

Ålder: 53 år.

Bor: Södermalm i Stockholm.

Lyssnar på: Laleh, Veronica Maggio, Melissa Horn.

Läser: Just nu japanska kriminalromaner.

ANDERS OM ...

... hur stålhård en hårdkokt författare som han är: "Stål är att våga åka till drogkartellerna i Colombia för att få underlag till boken tre minuter trots att jag var skiträdd hela tiden. Stål är också att bli skenavrättad och leva under döds-hot i 20 år, som jag också har varit med om. Samtidigt kan jag bli iskallt rädd för löjliga saker, som när jag en natt i förra veckan väcktes av en duns när jag var på mitt sommarställe."

BÖRGE HELLSTRÖM

Ålder: 59 år.

Bor: Gustavsberg och Värmdö.

Lyssnar på: Johnny Cash och annan country.

Läser: Just nu Born to Run, om Bruce Springsteen.

BÖRGE OM ...

... bästa stålet i klassiska banditverktyg som stilett och kofot: "Stålet i en stilett är inte bra ... det är elakt. Jag vet det eftersom jag blivit huggen en gång med en. Tack och lov var jag förberedd så jag fick bara ett ytligt sår i magen. När det gäller kofot så är min erfarenhet av dylika något begränsad. Jag använde andra verktyg, i utmärkt stål, kan jag berätta så här drygt 40 år efteråt."

TÄVLA OM ...Roslund & Hellströms nya bok

Sugen på lite spänning i höstmörkret? Då har du kommit rätt, för här kan du tävla om författarduon Roslund & Hellströms färskaste bok "Tre minuter", som vi skriver om här intill.

Frågan lyder som följer: I Roslund & Hellströms roman tre sekunder möter läsarna första gången en tidigare kriminell som värvas som informatör till polisen. I nya romanen tre minuter är han tillbaka. **Vad heter han?**

Ditt svar vill vi ha senast 25 november.

Skicka ditt svar till oss på redaktionen@stenastal.se

Ditt svar vill vi ha senast

25/11

Grattis Anders, du vann skruvdragaren!

Anders Solin på Mählers Smide i Näsåker visste att rätt distanser i en Iron Man fanns i alternativ 1 i förra numrets tävling. Skruvdragaren kommer med posten.

SUDOKU – svårt

9	7							
		8				6	4	
3	2	6						
	6		8			7		2
		3					1	
7	1			6		9		
			7	8				1
			2		6			
8			1	9	4			

Dags att gnugga geniknölarna. Lösningen hittar du som vanligt på stenastal.se/sudoku.

RETURADRESS:

Stena Stål AB, Box 4088
400 40 Göteborg, Sverige

Nytt liv för emballaget

Stenasäljarens smarta idé för att återvinna lyftbanden

När armeringsstål ska skickas ut till kunderna kommer det inte ensamt. Som regel följer det även med ett kraftigt lyftband i polyester. En robust produkt som oftast slängs efter leveransen, vilket fick Malin Bull Wijkman på Stena Stål i Stockholm att haka till.

AV THOMAS DRAKENFORS

– Jag tänkte att det kanske går att återanvända dem på något sätt, säger Malin Bull Wijkman, säljare och produktspecialist med fokus på armering.

– På hela stålmarknaden handlar det om hundra tusentals lyftband per år, i tjock polyester av hög kvalitet.

Oftast återanvänds de inte av säkerhetsskäl. Men det finns i och för sig lyftband som går att nyttja flera gånger.

– Fast de kostar mycket mer och det skulle vara krångligt att få tillbaka dem efter leveransen ut till kund, säger Malin.

Istället började hon fundera i

banor av återvinning, något som hon fick med sig kollegerna på.

I början av sommaren

ordnade de en workshop på ett galleri i Göteborg där tio personer bjöds in – textildesigners, industridesigners, miljökonstler med flera – för att komma med idéer på vad som skulle gå att göra med de förbrukade banden. Enligt Malin blev det en hit.

– De hittade på massor av roliga saker. Vissa helt galna, andra mer realistiska.

Någon tyckte att man skulle sy väskor, en annan ville göra gardiner, en tredje satsade på ljudisolerande material och någon tyckte att de skulle försöka tillverka stolar. En jättehängmatta var ett annat förslag.

Blev något av det klart?

– Ja, en av konstnärerna tillverkade en stol.

Kommer ni att börja sälja den, vid sidan av stålprodukterna? ”Ett ton stålror och en stol?”

– Nej, vi ska nog hålla oss till det vi kan bäst.

Se filmen **The Sling Challenge** på YouTube

MALIN BULL WIJKMAN

Ålder: 33 år.

Bor: Stockholm.

Familj: Sambo och ett barn.

Intressen: Hemmaprojekt och läsning.

Läser: Snälla feel good-böcker.

Lyssnar på: Amerikansk Motown-soul.

Kör: Volvo V70.

